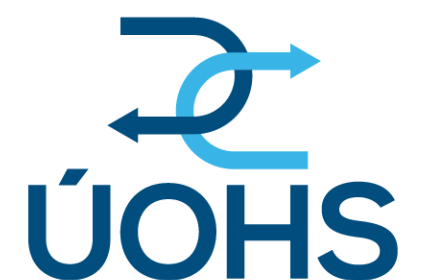

NOVELIZOVANÉ OBECNÉ NAŘÍZENÍ O BLOKOVÝCH VÝJIMKÁCH (GBER) A REGIONÁLNÍ INVESTIČNÍ PODPORA

Mgr. Libuše Bílá
Oddělení veřejné podpory
Úřad pro ochranu hospodářské soutěže

Brno, 30. – 31. 5. 2018

Aktuálně z oblasti veřejné podpory

- **Nařízení Komise (EU) 2017/1084 ze dne 14. června 2017, kterým se mění nařízení (EU) č. 651/2014**
- **Monitoring veřejné podpory ze strany EK**
- **Aktualizace analytických přehledů k infrastrukturním projektům**
 - ✓ sjednocení struktury a obsahu a uvedení do souladu se Sdělením o pojmu státní podpora
- **Transparentnost podpor a zápis do systému EK „TAM“**
- **Přezkum Kodexu osvědčených postupů pro provádění řízení ve věcech kontroly státní podpory**
 - ✓ veřejná konzultace → dotazník EK (2016)
 - ✓ návrh nového znění Kodexu (únor 2018)
- **Revize definice malých a středních podniků (MSP)**
 - ✓ veřejná konzultace o přezkumu definice malých a středních podniků
(*únor – květen 2018*)
 - ✓ konzultace formou dotazníku k jednotlivým kritériím definice (počet zaměstnanců, finanční hodnoty, nezávislost)

Monitoring programů veřejné podpory ze strany EK (EU, vč. ČR)

- **pravidelná ex post kontrola opatření**
 - blokově vyňatých (GBER)
 - notifikovaných (individuálně posouzených EK)
- **kontrola ve všech ČS, od roku 2006**
- **539 programů podpory kontrolovaných v letech 2006 – 2017**
- **téměř 97% nových opatření podpory realizováno na základě GBER**
- **průběh monitoringu**
 - přezkoumání právního základu
 - přezkoumání implementace na vzorku jednotlivých podpor/projektů
 - DG Comp zasílá dotazy, odpověď ČS do 20 pracovních dnů
 - uzavírací dopis EK obsahující zjištění a případně další kroky
- **průběh monitoringu v roce 2018**
 - předvýběr programů pro monitoring (ČR – 3 programy)
 - monitoring - přezkoumání právního základu a implementace (ČR – 2 programy)

Zdroj: Evropská komise, DG Competition

Monitoring programů veřejné podpory ze strany EK (EU, vč. ČR)

Monitoring 2017

- nesrovnalosti u cca 30% kontrolovaných programů

Nesrovnalosti při implementaci

- nebylo zjištěno poskytnutí nadměrné podpory
- významný počet případů nerespektování motivačního účinku
- nesprávná míra podpory, kumulace
- chybějící systémová kontrola
 - Podniky v obtížích: poskytovatelé spoléhají pouze na čestná prohlášení

Zdroj: Evropská komise, DG Competition

Monitoring programů veřejné podpory ze strany EK (EU, vč.ČR)

Nesrovnalosti v právním základu → nejasné a chybějící podmínky

■ nejasné podmínky (nejčastější)

- motivační účinek: národní právní základ explicitně neobsahuje požadavek/povinnost předložit žádost o podporu před zahájením prací na projektu
- kumulace: nejasné např., jakým způsobem má být podpora kumulována s podporou de minimis nebo s podporou z ESIF
- neúplná ustanovení týkající se maximálního stropu podpory, míry podpory či způsobilých nákladů
- popis typu podpory, na kterou se program vztahuje
- nejasný základ pro výpočet 25% vlastního příspěvku příjemce v případě regionální podpory

■ chybějící podmínky (nejčastější)

- nesplacený inkasní příkaz (princip Deggendorf)
- výslovné vyloučení podniků v obtížích
- kumulace podpory s de minimis a s podporou z ESIF
- míra podpory a maximální výše podpory
- vymezení způsobilých nákladů

Zdroj: Evropská komise, DG Competition

Monitoring programů veřejné podpory ze strany EK (Česká republika)

- v letech 2006 – 2017 překontrolováno 19 programů podpory
- 36% kontrolovaných programů obsahovalo nesrovnalosti
- v roce 2017 nesrovnalosti pouze u jednoho programu

Nesrovnalosti v právním základu

2006 - 2016

- **chybějící podmínky**
 - princip Deggendorf
 - vyloučení podniků v obtížích
 - míra podpory
 - výčet způsobilých nákladů
 - motivační účinek
- **nesprávně nastavené podmínky**
 - podniky v obtížích
 - podmínky kompatibility

2017

- **chybějící podmínky transparentnosti a nejasná pravidla pro výpočet podpory**

Zdroj: Evropská komise, DG Competition

Monitoring programů veřejné podpory ze strany EK (Česká republika)

Nesrovnalosti při implementaci

2006 – 2016

- nerespektování motivačního účinku
- kritéria podniku v obtížích nebyla ověřena nebo nebyla správně použita

2017

- nebyl respektován motivační účinek
- nerespektovány míry podpory
- nebyl jasně vymezen příjemce podpory

Zdroj: Evropská komise, DG Competition

Monitoring programů veřejné podpory ze strany EK

Příklady dobré praxe

- **národní právní základ obsahoval buď text GBERu nebo jasné a úplné odkazy na jednotlivá ustanovení GBER, obdobně také na relevantní ustanovení Pokynů, Sdělení....**
- **pokud GBER odkazoval na ustanovení jiných pravidel pro veřejnou podporu, program obsahoval vysvětlující informace**
- **podniky v obtížích - pravidelná kontrola finančních údajů obsažených v čestných prohlášeních na základě informací z obchodních databází**
- **kumulace podpory → centrální registr veřejné podpory**

Zdroj: Evropská komise, DG Competition

Nové nařízení a přehled změn

- **Nařízení Komise (EU) 2017/1084 ze dne 14. června 2017, kterým se mění nařízení (EU) č. 651/2014**
- **účinnost od 10.7. 2017**
- **přechodné období 6 měsíců pro režimy regionální podpory → bylo nutno přeoznámit EK**
- **nové kategorie podpory – investiční podpora pro přístavy a letiště**
- **zvýšení oznamovacího limitu pro podporu v oblasti kultury a pro sportovní/multifunkční infrastrukturu**
- **nové definice + úprava stávajících**
- **regionální provozní podpora pro nejvzdálenější regiony → kompenzace dodatečných nákladů**
- **kontrola opatření VP (čl.12)**

Přístavy

▪ námořní přístavy (čl.56b)

- ✓ způsobilé náklady: investiční náklady na výstavbu/modernizaci/náhradu infrastruktury přístavu a přístupové infrastruktury, náklady na bagrování pod vodou (nelze zahrnout náklady na činnosti nesouvisející s dopravou, kanceláře, obchody, průmyslová vyr.zařízení, superstruktura přístavu)
- ✓ výše podpory = rozdíl mezi zp. náklady a provozním ziskem z investice/bagrování pod vodou, od způsobilých nákladů nutno odečíst provozní zisk
= 80% zp. nákladů, pokud podpora nepřesáhne 5 mil. EUR
- ✓ intenzita podpory = 60/80/100% dle výše způsobilých nákladů + regionální příplatky
(a)regiony – 10%, (c) regiony – 5%
- ✓ notifikační limit: zp. náklady 130 mil. EUR/projekt (nebo 150 mil. EUR/projekt v rámci koridoru hlavní sítě-příslušné nařízení Rady a EP)
- ✓ kontrakty na provoz, výstavbu, modernizaci, pronájem pouze na základě soutěžního výběrového řízení
- ✓ infrastruktura přístupná všem zájemcům, za rovných a nediskriminačních tržních podmínek

Přístavy

- **vnitrozemské přístavy (čl.56c)**
 - ✓ stejné podmínky jako pro námořní přístavy, s výjimkou
 - ✓ notifikační limit: způsobilé náklady 40 mil. EUR/projekt (nebo 50 mil. EUR v rámci koridoru hlavní sítě-příslušné nařízení Rady a EP)
 - ✓ intenzita podpory = 100% způsobilých nákladů (do výše notifikačního limitu)
 - ✓ výše podpory = rozdíl mezi zp. náklady a provozním ziskem z investice/bagrování pod vodou, od způsobilých nákladů nutno odečíst provozní zisk
= 80% zp. nákladů, pokud podpora nepřesáhne 2 mil. EUR

Regionální letiště

čl. 56a

- **investiční podpora** pro letiště s prům. ročním pohybem < 3 mil. cestujících/rok (za dvě účetní období)
- letiště otevřené všem uživatelům
- nezpůsobilá jsou letiště
 - 100 km/60 min. jízdy od stávajícího letiště, na kterém jsou provozovány pravidelné letecké služby (neplatí pro letiště s průměrným ročním pohybem do 200 tis. cestujících/dvě předchozí účetní období, pokud se nepředpokládá, že podpora povede k překročení prům. ročního objemu do uplynutí dvou účetních období po poskytnutí podpory, další výjimka v odst. 8 – využití námořní či letecké dopravy za stanovených podmínek)
 - s průměrným ročním pohybem > 3 mil. cestujících/předchozí dvě účetní období; neočekává se že dojde ke zvýšení prům. ročního pohybu nad 3 mil. cestujících/následující dvě účetní období
 - s průměrným ročním objemem nákladní dopravy nad 200 tis. t/předchozí dvě účetní období + platí podmínka neočekávání zvýšení prům. ročního objemu
- výše podpory = rozdíl mezi způsobilými náklady a provozním ziskem, nutno odečíst provozní zisk
- způsobilé náklady = investice do letištní infrastruktury + náklady na plánování
- intenzita VP dle počtu cestujících/předchozí dvě účetní období - 50/75% + bonus 20% pro odlehlé regiony (neplatí pro ČR)

Regionální letiště

čl. 56a

- **Provozní podpora** pro letiště s prům. ročním pohybem < 200 000 cestujících/rok (za dvě účetní období)
- výše provozní podpory = částka nezbytná k pokrytí provozních ztrát a vygenerování přiměřeného zisku
- podpora nesmí být vyplacena za žádný kalendářní rok, během něhož roční pohyb letiště přesáhne 200 000 cestujících
- poskytnutí podpory nesmí být podmíněno uzavřením dohod s konkrétními leteckými společnostmi (letištní poplatky, platby za marketing, jiné finanční aspekty činností těchto leteckých společností)
- podpora ve formě
 - předem stanovených pravidelných splátek → nesmí se zvyšovat po dobu poskytování podpory
 - následně stanovených částek vycházejících ze zjištěných provozních ztrát

Nové definice a úprava některých stávajících podmínek

- čl. 1 odst. 4 písm. a) – nesplacený inkasní příkaz → týká se téhož členského státu, který protiprávní a neslučitelnou podporu poskytl
- rozšíření počtu kategorií podpory v jejichž rámci lze poskytnout podporu podnikům v obtížích
 - náhrada škod v důsledku přírodních pohrom
 - režimy na zahájení činnosti
 - regionální provozní podpora (neplatí pro ČR)
- nové definice související s novými kategoriemi (letišť, přístavy), přemístění v rámci regionální podpory
- nově lze poskytnout podporu ve formě prodeje nebo pronájmu nehmotného majetku za cenu nižší než tržní → transparentní podpora
- podpora na zahájení činnosti (čl. 22)
 - nově zařazen odst. 2 – podporu je možno poskytnout malým podnikům, které nejsou starší než 5 let

Regionální podpora

čl. 13 - 14

- cíl: hospodářský rozvoj nejvíce znevýhodněných regionů ve formě podpory investic a tvorby pracovních míst
- regionální podporu lze poskytnout pouze v regionech dle čl. 107 odst. 3 písm. c) a a) SFEU, a to pouze na počáteční investici
- mapa regionální podpory: regiony na úrovni NUTS II v České republice splňují podmínky čl. 107 odst. 3 písm. a) SFEU, s výjimkou regionu NUTS II Praha → regionální podporu nelze v tomto regionu poskytnout
- regionální podpora přesahující prahovou hodnotu (čl. 4 odst. 1 písm. a)) podléhá notifikaci → posouzení na základě Pokynů k regionální státní podpoře na období 2014–2020
- vyloučená odvětví + některé činnosti (čl. 13 písm. d)
- nevztahuje se na odvětvově zaměřené programy (s výjimkou programů v oblasti cestovního ruchu, širokopásmové infrastruktury a zpracování a uvádění zemědělských produktů na trh)
- **NOVĚ:** vypuštěno ustanovení vylučující podporu pro příjemce, který ukončil v rámci EHP stejnou nebo podobnou činnost nebo má plány na její ukončení → nahrazeno požadavkem „nepřemístění“

Regionální podpora

čl. 13 - 14

Pojmy a základní podmínky

- počáteční investice
 - ✓ investice do hmotného a nehmotného majetku za účelem založení nové provozovny, rozšíření kapacity stávající provozovny, rozšíření výrobního sortimentu provozovny o výrobky, které nebyly dříve v této provozovně vyráběny, nebo za účelem zásadní změny celkového výrobního postupu stávající provozovny, nebo
 - ✓ pořízení majetku náležejícího provozovně, která byla uzavřena nebo by byla uzavřena, pokud by nedošlo k jejímu odkoupení...
- motivační účinek
- způsobilé náklady
- finanční spoluúčast příjemce ve výši 25% způsobilých nákladů (příspěvek nesmí obsahovat VP)
- zachování investice/pracovních míst po minimální dobu (MSP/velký podnik 3/5 let) po dokončení investice/prvního obsazení příslušného pracovního místa
- pořizovaný majetek u velkých podniků musí být nový
- **NOVĚ:** čl. 14 odst. 7 – podmínka výšky způsobilých nákladů v rámci počáteční investice spočívající v zásadní změně výrobního postupu + rozšíření výrobního sortimentu stávající provozovny se nyní týká pouze velkých podniků
- způsobilost nehmotného majetku
- jeden investiční projekt a velký investiční projekt

Regionální podpora

čl. 13 - 14

- **NOVĚ:** přemístění - čl. 14 odst. 16 – nutno vyžádat od příjemce potvrzení, že neprovedl přemístění do podpořené provozovny během dvou let předcházejících podání žádosti a zaváže se, že tak neučiní do dvou let po dokončení počáteční investice
- **NOVĚ:** čl. 14 odst. 17 – vyloučení podpory pro podniky v odvětví rybolovu a akvakultury, které porušily stanovené předpisy
- regionální podpora na rozvoj širokopásmové sítě (+ specifické podmínky)
- regionální podpora na výzkumnou infrastrukturu (+ podmínka umožnit transparentní a nediskriminační přístup k podpořené infrastruktuře)

Definice „přemístění“

- kumulativní naplnění podmínek definice přemístění
- **„přemístění“** = převedení stejné nebo podobné činnosti, nebo její části z provozovny v jedné smluvní straně Dohody o EHP (původní provozovny) do provozovny, ve které se podporovaná investice uskutečňuje v jiné smluvní straně Dohody o EHP (podporované provozovny). O převedení se jedná, jestliže výrobek nebo služba v původní a v podporované provozovně slouží alespoň částečně stejným účelům a splňuje požadavky nebo potřeby stejného druhu zákazníků a ve stejné nebo podobné činnosti v jedné z původních provozoven příjemce v EHP dojde ke ztrátě pracovních míst;“; (čl. 2 odst. 61a)
- **„stejnou nebo podobnou činností“** se rozumí činnosti zařazené do stejné třídy (čtyřmístný číselný kód) statistické klasifikace ekonomických činností NACE Revize 2, která vyplývá z nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1893/2006 ze dne 20. prosince 2006, kterým se zavádí statistická klasifikace ekonomických činností NACE Revize 2 (čl. 2 odst. 50)
- **ztráta pracovních míst** = není žádný (minimální) limit pro počet ztracených míst (postačí ztráta dvou míst ?)
- **stejný druh zákazníků** = EK odkazuje na případ SA.45584 – Investiční podpora pro MONDI

Děkuji za pozornost!

